

Konsek
TRØNDELAG IKS Kontrollutvalgenes sekretariat

Plan for
forvaltningsrevisjon
2024-2028

Røros kommune

Om forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget skal påse at det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet og av selskaper kommunen har eierinteresser i. Forvaltningsrevisjon er systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak.

Plan for forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget har i løpet av våren 2024 laget denne planen. Planen gjelder til og med 2028.

Risikobildet i kommunen vil vanligvis endre seg over tid. Det kan føre til at det blir nødvendig å oppdatere planen midtveis i planperioden. Endringer i risikobildet kan også føre til endringer i prioriteringen av forvaltningsrevisjoner. For å ta høyde for dette, har kontrollutvalget prioritert flere områder enn det har ressurser til å undersøke.

Planen bygger på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens og selskaper som kommunen har eierinteresser i.

For å finne fram til områder og selskaper med høyest risiko, er planen basert på et bredt utvalg kilder: revisors risiko- og vesentlighetsvurderinger, innspill fra administrativ og politisk ledelse, innspill fra eldreråd og råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne samt innspill fra hovedtillitsvalgte og fra hovedverneombudet. I sum gir dette et godt grunnlag for plan for forvaltningsrevisjon.

Ressurser

Kontrollutvalget har en begrenset årlig ressurs til forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og andre undersøkelser, 340 timer.

Gjennomføring

Revisjon Midt-Norge, som er kommunens revisor, leverer forvaltningsrevisjon etter bestilling fra kontrollutvalget. Kontrollutvalget godkjenner revisors prosjektplan før arbeidet begynner. Etter at forvaltningsrevisjonen er gjennomført, rapporterer revisor til kontrollutvalget. Kommunedirektøren får anledning til å uttale seg om rapporten før den behandles i kontrollutvalget.

Rapportering og oppfølging

Kontrollutvalget legger rapport fra forvaltningsrevisjonen fram for kommunestyret med forslag til vedtak og videre oppfølging. Kontrollutvalget skal sørge for at kommunestyrets vedtak blir fulgt opp, og rapporterer om oppfølgingen til kommunestyret. Rapporteringen skjer vanligvis gjennom kontrollutvalgets årsrapport, men kan i noen tilfeller gå som egen sak til kommunestyret.

Prioriterte områder for forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalgets prioriteringer går fram av oversikten på neste side. Oversikten inneholder også forslag til hva forvaltningsrevisjonen skal gi svar på. Forslagene er begrunnet i risiko- og vesentlighetsvurderingene. De er likevel ikke bindende for kontrollutvalget når det bestiller forvaltningsrevisjon.

Plan for forvaltningsrevisjon - prioriterte områder for forvaltningsrevisjon

Område/selskap	Forslag til tema/vinkling/innretning
Økonomisk bærekraft, inkludert budsjettering og tertialrapportering. Har kommunen en økonomisk bærekraft som samsvarer med kommuneloven § 14?	En bærekraftig økonomi innebærer at kommunen må ha evne til å holde stabil tjenesteproduksjon over tid. Denne evnen kan måles gjennom størrelse på kommunens netto driftsresultat, lånegjeld og disposisjonsfond. Aktuelle innfallsvinkler kan være: • Om kommunens budsjetter er realistiske sett i henhold til den demografiske utviklingen • Har kommunen etablert gode rutiner for økonomistyringen? • Er kommunens planlegging, rapportering og oppfølging tilfredsstillende ut fra behovet for økonomisk styringsinformasjon? • Gir rapporteringen kommunestyret nødvending og tilstrekkelig informasjon om den økonomiske situasjonen, og er kommunedirektørens innstilling til vedtak dekkende for hvilken oppfølging som må iverksettes?
Kommunens ivaretagelse av innbyggernes personvern, menneskerettigheter og ytringsfrihet	Rett til ytringsfrihet krever åpenhet og tilgjengelighet av opplysninger, mens personopplysningsvernet ofte krever begrensninger i denne tilgjengeligheten. Kommunene har et selvstendig ansvar for å hensynta menneskerettighetene når kommunen utøver offentlig myndighet på utvalgte områder. Når menneskerettigheter skal hensyntas innenfor områder som barnevern, eldreomsorg eller i grunnskolen, samt sikre urbefolkningens rettigheter, så er det kommunene som er ansvarlige for dette. Aktuelle innfallsvinkler er: • Har kommunen gode IKT-rutiner for håndtering av personopplysninger og for å hindre at personopplysninger kommer på avveie? • Har kommunen etablert gode rutiner for å sikre at kommunens ansatte forstår balansen mellom personvern og ytringsfrihet, og vite hvilke hensyn som skal tas i ulike situasjoner? • Hvilke tiltak gjør kommunen for å sikre at alle ansatte og folkevalgte får grunnleggende opplæring om menneskerettigheter?

Selvkost innenfor gebyrbelagte områder	Selvkost er det øvre nivået for gebyr på enkelte kommunale betalingstjenester. Flere saksområder i kommunen har gebyrbelagte tjenester hvor gebyret skal være til selvkost. Regelverket om selvkost er komplisert, og det er sannsynlig at det kan oppstå feilføringer mellom selvkostområder og andre områder i kommunen. Aktuelle innfallsvinkler er: • I hvor stor grad utnytter kommunen sin mulighet til å ta selvkost? • Hvordan er gebyrregulativene for tjenestene utformet? • Hvordan håndteres selvkost for de enkelte tjenestene? • Har kommunen en tilfredsstillende oppfølging av selvkost? • Hvordan blir rapporten av selvkost håndtert?
Tildeling av kommunale tjenester, demensomsorg, rus og psykiatri	Tildeling av kommunale tjenester Det er sannsynlig at brukere av helse- og velferdstjenester ikke får den hjelp de har krav på, og at innbyggernes forventninger overgår tilbudet kommunen kan gi. Aktuelle innfallsvinkler er: • Hvilke rutiner har kommunen for å sikre at det tilbys riktige tjenester til rett tid og i hvilket omfang? • Har kommunen tilstrekkelige rutiner og systemer for å sikre kvalitet i demensomsorgen? • Hvordan oppfyller kommunen de lovpålagte kravene innen rus og psykiatri og ressurskrevende brukere? • I hvilken grad mottar personer med psykiske plager/lidelser og/eller rusavhengighet et forsvarlig tjenestetilbud fra kommunen?

Vedlikeholdsetterslep, infrastruktur	Kommuner mangler ofte gode systemer for vedlikehold når det kommer til vann og avløp, eiendomsforvaltning og samferdsel. Vedlikeholdsetterslepet på disse områdene er i dag omfattende og har konsekvenser for helse, miljø og sikkerhet. En stor bygningsmasse og mye veg som skal vedlikeholdes belaster kommunens økonomi. Røros kommune har mange gamle bygninger og utfordringer i forhold til bygningsvern. Verdensarvforvaltningen omfatter mye av kommunens egen bygningsmasse, som gjør at bygningsvedlikehold er mer krevende for Røros enn andre kommuner. Aktuelle innfallsvinkler er: • Hvilke overordnende målsettinger har kommunen for vedlikeholdsarbeidet, og i hvilken grad blir det rapportert til politisk nivå? • I hvilken grad har kommunen gode systemer for planmessig/verdibevarende vedlikehold av kommunens bygningsmasse?
Veistandard kommunale veier, tilgjengelighet i sentrum og vintervedlikehold	Røros kommune har drifts og vedlikeholdsansvar for 112 km vei og 5 km gang og sykkelvei. Driftsansvaret er i enkelte tilfeller satt bort til private entreprenører da Røros kommune i egen regi ikke har kapasitet til å ta all drift på egenhånd. Aktuelle innfallsvinkler er: • I hvilken grad er kommunens drift og vedlikehold av det kommunale vegnettet tilfredsstillende?
Fias AS (Fjellregionen interkommunale avfallsselskap)	FIAS AS håndterer husholdningsavfall på vegne av ti kommuner. Røros kommune eier 19 % av selskapet. Renovasjonsbransjen er i stadig utvikling og pålegges nye krav. Renovasjonsområdet er pålagt å drive til selvkost for den delen som omhandler husholdningsavfall. Dette kan være utfordrende å skulle ut hvis selskapet også har andre virksomhetsområder. Aktuelle innfallsvinkler i en forvaltningsrevisjon kan være: • Er praksis for beregning av renovasjonsgebyret i FIAS AS i tråd med selvkostprinsippet? • Jobber FIAS AS målrettet for å begrense forurensning, tilpasse seg framtidige krav på renovasjonsområdet og utnytte avfallet som ressurs?

Gjennomførte forvaltningsrevisjoner i perioden 2019-2023

1. Arbeidsmiljø (2023)
2. Ren Røros AS (2020)